

че В. Пундев търси генезиса на Славейковата самоуверена отчужденост, от една страна, както и вътрешната тежест на стиха, мъчителното психическо съдържание, от друга – в болестта. Коментирайки философския почерк и сложната, „мъчноподвижна“ поезика на Славейков, В. Пундев, за разлика от Д. Кьорчев, не негативира мястото на поета в българската художественост. Напротив, старее се адекватно да разчете и аргументира неповторимото място, което заема в националния литературен канон.

Макар че П. Славейков е един от любимите гости в дома на Пундеви, макар че е една от интелигентските фигури, особено импониращи на критика, той съвсем не повтаря митологизиращите практики, познати от творчеството на д-р Кръстев. В. Пундев е от най-неподдаващите се на субективни пристрастия литературни ценители. За него големият принос на Славейков, като производител на национален символен капитал е, че: „...се стремеше да обхване и издигне всичко съществено и ценно в живота на народа, от една страна, и от друга – да го съедини с плодовете на западната култура. Това бяха огромни задачи у нас, които изискваха и необикновена широта на духа. Тя не можа да бъде вместена напълно у Славейков“. В същото време обаче: „За сметка на една свободна културна широта, която лесно минава в еkleктизъм и библиография, у него е налице задълбочен културен живот, все пак значително по-широк от този на предходниците и съвременниците му. А задълбочено съдържание ограничава обема, Славейков беше носител на очертана, концентрирана индивидуалност. Тя не приема на вяра външния факт и чуждата стойност; отстоява със сигурност усвоеното, своето“. Според Пундев големият дял на поета е, че пръв налага с такава „стръв“ идеята за културата като аристократично-благороден, а не масово-популистки феномен. Действително Славейков може би единствен в българската литература зачитава художествено философската концепция, че герой е този, който „временната брeнност отфърля“ и „в туй, що е под нея – в идеята“ прониква. Героичното е „от Бога и живее в Бога“ (Я. Янев). Демоничното е „демон“, който свързва душата с вечността.

И според Д. Кьорчев, автор на статията „Идеи върху свръхчовека“, и според П. Славейков, автор на стихотворението „Химни за смъртта на свръхчовека“, смисълът на героичното се постига в мълчанието, в духовната аскеза. Мълчанието е онова метафизично убежище, в което зреят плодовете на творческите интуиции: „Да мълчи е способен свръхчовекът или силният – казва Кьорчев – защото пълният органически живот е носител на здрава и хармонизирана душа. Тази душа хармонизира и неговите инстинкти, чрез които говори Бог. Той е най-способен към мълчание, защото най-често посещава Бога“ („Тъгите ни“). В метафизичната